

Nemzeti Múzeum
Széchenyi könyvtára Budapest

SZILÁGY SOMLYÓ

MEGJELENIK HETENKÉNT

Előfizetési díj:

Egy évre 8 Pengő, 1/3 évre 4 Pengő, 1/4 évre 2 Pengő,
számonként 20 fillér

Társadalmi és politikai hetilap

Főszerkesztő:

Dr. UDVARI JÓZSEF

Hirdetések díja:

Hivatalos hirdetés félhasábig 6 pengő, nyíltér soronként 40 fillér. Állást keresők hirdetése 80 fillér.

Ünnep után...

Az ünnepvárás izgalmait váratlan események tették forróbbá, színesebbé. A feltámadás ünnepére a magyar igazság is feltámadt trianoni sirjából, és a keresztrefeszítés örök szomorúságú napján — Nagypénteken — meginduló magyar katonáink a feltámadás estjére — Nagyszombatra — elvitték a magyar feltámadást délvidéki véreinknek is. Mi erdélyiek velük együtt ünnepeltük a boldog osodát, hisz a mi lelkeink hurjait még mindig ámult örömmel rezegteti a néhány hónap előtti megváltás hozsannája.

A husvéti ünnepek esős-csepergős komorságát, karácsonyi hidegségét megnyitotta, szebbé tette a magyar igazság diadalának híre, a szentistváni gondolat kiterjedésére, az ezeréves Magyarország elszakított részének boldog visszatérése. Szép ünnep volt ez a husvét, a zászlók diszeiben, a szívek magyar öröm pompájában. De elmúlt a husvét. Vége az ünnep tétlenkedő, pihenő napjainak és kezdődnek a hétköznapok, a munka napjai. Az örömmámor ujjongó ünnepi hangjai átadják helyüket a józan hétköznapok komoly intelmének: dolgozni, dolgozni, megfeszített erővel, többet dolgozni, mint eddig! Nagyobb munkateljesítményt mutatni fel, mint eddig! Mert most mindnyájunkra, különösen reánk erdélyiekre nagy feladat vár. Felszabadult délvidéki testvéreinkért is dolgozni kell, nemcsak mimagunkért. Dolgozni nemcsak új erővel, de hittel, szeretettel, önfeláldozással. Es megtanulni lemondani. Ujra lemondani egy és más egyéni javacsokról, megkülönböztetett jogokról, megtanulni zugolódás nélkül a lemondást. Az áldozathozatalt szívből hozni és nem kedvetszegett kényszerből, megmutatni, hogy délvidéki véreinket igazán testvéreinknek tartjuk, testvéri örömmel örülünk hazatérésüknek és testvéri áldozattal osztjuk meg velük azt, ami a miénk.

Olvashatjuk, hogy a tanyák, falvak lakosságát teljesen kifosztották a szerb komitációs bandák. Elvitték az élelmiszerkészleteket s a felszabadult délvidék most a felszabadítóktól, tőlünk várja, hogy inségükben segítségükre legyünk. Bizonyára nem fog nagy tehertételt jelenteni Magyarország számára ez a megsegítés. Hisz a hagyományos, jó magyar gazdálkodás révén bőven van feleslegünk, tartalékunk, amelyből az új országrésznek is jut. Meglehet azonban, hogy éppen e tartalék megóvása érdekében

ujabb megszorításokat eszközöl a kormány. Megtörténhet az, hogy a mindennapi kenyerünk egy kicsi szeletkével kisebb lesz, megtörténhet, de nem bizonyos, hogy meg is történik.

Nem akarunk a rémhírtérjesztés bűnébe esni, még kevésbé szeretnők az örömmámoros lelkeket elcsüggeszteni, csupán figyelmeztetni, kérni szeretnők az embereket: ha eljön az idő, hogy tőlünk, erdélyiektől a délvidéki testvéreink nevében egy kis áldozatot kérnek, hozzuk meg azt ünneprontó zugolódás nélkül, nagylelkűen. Hisz nincs szó hosszú időről. Pár hetet, pár hónapot kibírunk mi is, csökkentett élelmiszer adagok mellett is. Pár hét múlva már gyümölcsöszezon lesz, ami főként a gyermekeknek pótol kenyeret, ételt. Aztán jönnek, sőt máris vannak friss főzelékek, amik a gazdasszonyok főzési gondjait a hustalan napokon is megkönnyítik. (Másik érdemük, hogy vitaminnal felfrissítik a télen kimerült szervezetet). A tavasz gondoskodni fog az élelmiszer utánpótlásáról, a gyümölcs

sokkal egészségesebb, mint a sütemény, a háziasszonyok hozzák majd be divatba, hogy a cukrot, lisztet, tojást, vaját emésztő sütemények helyett cseresznye, eper, stb. szezongyümölcs legyen az asztalon. Vezérelv mindenütt, mindenben ez legyen ezental: *takarékoskodni, dolgozni!* De *helyesen* takarékoskodni és *szívesen, kedvelve* dolgozni! És akkor a lemondás nem lesz lemondás, mert nem ébreszt fájdó hiányérzetet, durcás beletörődést, de szívesen vállalt kötelességgé magasztosul.

Nekünk is harcolni kell, az itthonmaradottaknak. A munka fegyvereivel. A lemondás erényeivel. Nem zugolódva azért, hogy a munkánk biztosan több lesz s a kenyerünk *talán* kisebb. A nagy célért, országunk gyarapodásáért, testvéreink megváltásáért mi is hozzuk meg az áldozatot, amit nem rég értünk hoztak.

Ünnep után vessük le az ünnepi ruhánkat, vegyük fel a hétköznapit és dolgozzunk a szép magyar jövőért, a drága magyar feltámadásért.

Légoltalmi előadások.

A hatóság nemcsak dobszó, falragaszok és sajtó útján oktatja ki a lakosságot az ellenséges légitámadások esetén szükséges védekezésre, de sorozatos előadások által is. Városunkba e hó 15, 16 és 17-én este 6 órai kezdettel a mozi helyiségeiben tartották meg a légoltalmi előadásokat, Dr. Muzsnay István fogalmazó és dr. Nádudvary György városi orvos.

Dr. Muzsnay fogalmazó előadása során először a harci eszközöket, a különböző fajtájú repülőgépeket ismertette, — majd a bombafajtákra tért át és az azok elleni védekezésre. A rombolóbombák pusztításai ellen leghelyesebb az óvóhelyekkel védekezni. Pincék, vagy direkt e célra épített óvóhelyek, szükség esetén árok, vagy mélyedés igénybevételeivel védekezhetünk sikeresen a romboló bombák ellen. A gyújtóbombák ellen pedig a padlás lomtalanításával, vízzel, homokkal, melyeket a padláson kell tartani, hogy szükség esetén azonnal olthassuk a gyújtóbombák által keletkezett tüzet.

Előadása során kifejtette dr. Muzsnay István, hogy minden bombatámadás ellen legjobban véd a teljes elsötétítés szigorú végrehajtása. Minden fényt úgy kell eltüntetni, hogy se réteken se az ablakok illetve kirakatok szélein ne szűrődessen ki a legcsekélyebb világosság se. Több ízben hangsúlyozta hogy bár a katonai és polgári légoltalom a lakosságot veszély esetén menteni

igyekszik, a légiveszély elhárítására mégis a legalkalmasabb eszköz az önvédelem. Az aki ismeri a támadás milyenségét és tisztában van a védekezés módjaival az mindent könnyebben átvészél mint aki azt nem ismeri. Az önvédelem szempontjából a lakosságot ki kell képezni. Ezt a célt szolgálja az országos Légoltalmi Liga mely társadalmi uton egészíti ki a katonaság és a polgári hatóság nemzetvédelmi munkáját. Szilágysomlyón is megalakult az Országos Légoltalmi Liga helyi szervezete, amely szervezetnek a Légoltalmi Ligába tömörült polgári lakosság felvilágosítása és kiképzése lesz a feladata. Éppen ezért szükséges hogy mindenki belépjen a Légoltalmi Ligába, mert aki ezt elmulasztja nemcsak a nemzetének, hanem saját magának is ellenesége. A tagdíj csekély havi 20 fillér, mely a lakosság kioktatását van hivatva fedezni.

Dr. Muzsnay István értékes előadását nagy figyelemmel hallgatta közönség. Ugyancsak nagy érdeklődéssel hallgatták végig Dr. Nádudvary György városi orvos szakszerű előadását is. Nádudvary doktor arra oktatja ki a halgatóságot, hogyan kell elsősegélyben részesíteni a légitámadások áldozatait. Mindhárom előadáson szorongásig megtelt a mozi helyisége, ezzel is bizonyítva azt, hogy a légoltalmi intézkedések illetve oktatások mennyire érdeklik a város lakosságát.

A Nemzetközi Vásáron is megtalálja kedvenc füstölőnivalóját:

a könnyű, aromás NIKOTEX-SYMPHONIÁT: ára 4-5 fillér,

a gyűrűs, zamatos NIKOTEX-FAINTOST: ára 11 fillér,

a tartalmas, illatos NIKOTEX-DARLINGOT: ára 10-5 fillér

FIGYELO

Az árdrágítók, a lánckereskedők és a közönség.

Valamelyik hentesüzletben egy hölgy dicsőkedve beszélt: „én öt kiló. hajat kapok minden további nélkül“.

Egy ur megszólalt: „Mondja meg a nevét nagysád, rögtön feljelentem“. Az asszony pirulva mentegetőzött, hogy csak „dicsőkedés“ volt. Van magyar életünkben a „protekciónak“ egy rettenetes rákfeneje. A szabály alól mindenki kivétel akar lenni. Színházba potyán, vasuton kedvezményesen, hivatalba soron kívül, zsirellátásnál a különbejáraton, orvosi rendelőkben a többiek előtt, adónál a többiek után, behívásnál a többiek mögött, de mindig úgy, hogy az egyének a többiek kárára legyen valamilyen kedvezménye. Ez az anti-szociális gondolkodás, ez az egyének a pillanatnyi haszna a közösség kárára, amely az egyént és az egészet elpusztítja. Az élelmszerelosztás roppant kérdésében éppen olyan kemény szigorúság szükséges mint amikor egy nemzeti hadiállapotban van. Kicsi bünt is erősen torol meg a magyar törvényeséket, de annál tovább kell menni. Az árdrágítók a törvény ellen vétők iparigazolványa vétessék el. Hadiállapotban a legkisebb véték is nagy kihágás, büntett a közösség ellen.

A magyar társadalomnak most a legnagyobb rendben és a legteljesebb fegyelemben kell alárendelnie magát a közös intézkedéseknek, mert ez az egyetlen kivetető út a mostani helyzetből.

Az első ítéletek az elsötétítési szabályok megszegése miatt.

A szilágyosomlyói rendőrkapitányság rendőri büntetőbírósa most hozta meg az első ítéleteket az elsötétítési szabályok és rendeletek megszegői ellen. Hét szilágyosomlyói lakost, — akikről bebizonyosodott, hogy a lélegtalmi készültség tartama alatt az előirt elsötétítést az elrendelt módon nem hajtották végre — a következő büntetésekkel sújtották: Róth Izidort behajthatatlanság esetére 5 napi elzárásra átváltoztató 300 Pengő pénzbüntetésre, Bród Ferencet, behajthatatlanság esetére 5 napi elzárásra átváltoztató 200 Pengő pénzbüntetésre, Krell Izákot behajthatatlanság esetére 5 napi elzárásra átváltoztató 15 Pengő pénzbüntetésre, Kepecs Miklóst behajthatatlanság esetére 3 napi elzárásra átváltoztató 30 Pengő pénzbüntetésre, Orosz Lajost behajthatatlanság esetére 5 napi elzárásra átváltoztató 50 Pengő pénzbüntetésre, Kállay Katalint behajthatatlanság esetére 5 napi elzárásra átváltoztató 30 Pengő pénzbüntetésre, Kattra Sándort behajthatatlanság esetére 5 napi elzárásra átváltoztató 30 Pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletek részben jogerősek. A szilágyosomlyói m. kir. renntörtség ismételtén figyelmezteti a város lakosságát, hogy az elsötétítésre vonatkozó szabályokat mindenben a legszigorubbantartsák be. Mindazok, akik a rendelkezést a jövőben megszegik, a legsúlyosabb büntetésekkel számolhatnak.

Igy is lehet ünnepelni.

Ünnep után, ha ismerőssel találkozik az ember, rögtön azt kérdezik tőle: nos, hogy telt az ünnep? Annyian kérdezik, hogy bele lehet fáradni az óvatos és egyforma feleletbe: „köszönöm, csak eltelt valahogy“.

Az érdeklődők erre érdeklődés nélkül is visszafelelik keserű panasszal, hogy nekik nem „valahogy, de sehogy sem“ telt az ünnep. Pocsék idő volt, az életüket is megunták, ilyenkor átok a kisváros, mert sehova sem lehet menni szórakozni. És a siránkozások: nagy a drágaság, a szegénység, nem kaptak likört, nem tudtak elég édes süteményt készíteni a vendégeknek, stb. stb., annyi a panasz, hogy ezek után igazán kérdés lenne összintén megmondani, hogy a husvétii ünnep nem „valahogy“, de csodaszépen telt el. Látom a kérdőjellel meredt arcokat. Hát még így is lehet, „csodaszépen?“. Lehet. Annak, aki a szórakoztató társaságot nem a klubok, brida-szalonok, kávéházak, táncter-

A „JELENKOR“ — 1837-ben.

Megárgult 4 oldalas ujság fekszik előttünk. A lap címe „Jelenkor“, melyet 1837-ben Pesten nyomták ki a Beimel nyomdában és bizonyos Holmecey nevű néhai való kartársunk szerkesztésében. Az egyszerű és keret nélküli címfelirat alatt találjuk a: „foglatot“, azután „Magyar és Erdélyország“ címfeliratot.

Európában és Magyarországon akkor látszólagos béke és nyugalom volt. Két francia forradalmon és Napoleon leveretésén túl, Metternich irányítása alatt élt az akkori fél Európa, közte Monarchia Magyarországa ie. De a láthatárok a készülő forradalmak előjeleitől már ködösödtek s a magyar horizonton és a Burgban, mindgyakrabban felvetődik két név: gróf Széchényi István és Kossuth Lajos neve...

De akkor, amikor fentemlített Holmecey ur a Jelenkört november 15-én, szerdán megszerkesztette 104 esztendővel ezelőtt béke volt. Jól esik visszalapozni a múlt időben ily messzi időre elandalogni a „Jelenkor“ virányain.

Mindenekelőtt megtudjuk, hogy 1837 november 12 én: „Nádorunk 6 cs. kir. felségét főnéges osaládostul f. nov. hó 12-e, mély gyászba borítá. E napon ugyanis Sándor Leopold Ferdinánd főnéges fiát, viritásnak indult élete 13 ik évében hasmenéssel kezdett és skarlát himlőre s ideglázzá fajult betegség, az egész főnéges osalád jelenlétében kiragadá az élők sorából a kérelhetetlen halál. Az annyi szép s dus remény nyel biztatott fhg. hamvadó tetemei f. h. 14 én bebalzsamoztatván ma, holnap s holnapután közszemléll díszágyon pihennek, a budai kir. lakvárban... stb.“ A gyászirt így fejezi be Pest egykori krónikása:

— A Mindenható malasztja virrasszon a dicsőültnek szendergő poraiu s enyhülést sugározzon a fenséges kesergőkre“.

*

Nagyszébenben kir. táblai elnököket — köztük Barcsai Jánost, Ugron Istvánt, Bánffy Józsefet — és kormányiszéki tanácsnokokat választottak.

Augustinovic Pál országos számvevőszéki elnök minden vagyonát az erdélyi unitárius státusra hagyta, míg Vajda Dániel a nagyenyedi „kollégiumra“ iratta még életében „lörincrévi jóságát“.

A göttingiai tudományegyetem fennállásának 100 éves jubileuma alkalmából, a kolozsvári ref. főiskola hittudomány tanárát, Salamon Józsefet theologiai doctorrá avatták.

Heves és Szolnok egyesült vármegyék Egerben tisztújító székét tartották.

A budapesti evangélikus gyülekezet félszázados fennállásának ünnepén Sárkány Sámuel esperes Székács Józsefet, mint a pesti gyülekezet első magyar papját hivatalába beiktatta „Vége felé — írja a „Jelenkor“ — az új magyar pap lépe szónokszékére s legelső, az ünnephez alkalmazott s egyszerűsmdnk beköszöntő nyomós, szép beszédet intéze a hivekhez, az emberi inség fő okainak a nyomozásáról...“

„Templom után — írja tovább — lakoma tartatott, melyekre meghivatott nyelvkülönbség

nélkül minden előbbkelő tag s mindenikben az egyetértés, a szoros együttartás voltak a jelszavak.

Borsalmas tüzvész a székelyföldön.

Kézdivásárhelyi tudósítás alapján az alábbiakban számol be a „Jelenkor“ a székelyföldön pusztító tüzről:

Kézdi-Vásárhely: Az egykor mások fölött tűzoltásban bátrabbnak s győzőbb erejűnek dicsőkvő helybeli székely katona a közönség az 1825—1834. 's közelebb 1837dik oct. 19kén történt szerencsétlen tüzeiktől tehetségeiben elgyöngítve, kénytelen lön az itt Nemere széllal páros mostoha idő miatt újra keserűséget szenvedni, még eddig ki nem tudódhatott szándékos gonosztévőnek tulajdonítván a' tüzvész okát. A' katona előljárók rendeletei s három tüzfeszkendő minden egyesült ipar mellett sem valának képesek 38 épületet, házakat és többnyire gabonával rakott osűröket, asztagokat, árpa és szénakazlokat, főlvétel szerint 50 ezer v. f. kárra becsülteket megmenteni, melyek földig hamuhodtanak. Így sebire új seb esvén, csak a' jó istenben 's keresztény felebarátokban helyezett remény tartja fen e' károsultakban a' lélek osüggédhetlenségét.

*

Megtudjuk még a továbbiak során, hogy 1837-ben az erdélyi szüretnek kellemes idő kedvezett, amely még november elején is folyt, bár nagyon silány a szőlőtermés, mely mennyiségre a tavalyi egytizedét is alig éri el.

A Dohány utca 378 szám alatt a pesti jótékony Asszonyegyesület hatáskörében alakult gyermekgyógyintézet megnyilt.

Róthkreff Gábor titoknok közli, hogy a pest-budai hangász egyesület előmozdítására a részvények előfizetése már megtörténhetik. Ezek a hírek voltak akkor Magyar- és Erdélyország eseményei.

Rendelet a műveletlenül hagyott mezőgazdasági ingatlanok kezeléséről.

A Budapesti Közlönyben 1941. március 5-én közzétett 1690—1941. M. E. számú rendelet intézkedéseket tartalmaz azon ingatlanokra vonatkozóan, amelyeket a birtokos műveletlenül hagy.

A községi előljáróság mihelyt tudomást szerez arról, hogy a mezőgazdasági művelésre alkalmas ingatlanokon a szükséges munkálatokat idejében nem végzik el, erről a vármegyei gazdasági felügyelőségnek azonnal jelentést tesz. A gazdasági felügyelőség felhívja a birtokost, hogy az ingatlan kezelésére gondnokot fognak kinevezni. Ha a felhívást a birtokosnak nem lehet kikérbesíteni, vagy ha a birtokos a késedelmet a termelés érdeke szempontjából elfogadhatóan ki nem menti, a gazdasági felügyelőség az ingatlan hasznosítása végett gondnokot nevez ki. Ha a késedelem a termelés érdekeit veszélyeztetné a birtokos előzetes felhívása nélkül is lehet gondnokot kinevezni.

mek, flörtös, pletykás, italoa, fűtős zsbongásában, de egy jó könyvben keresi. Aki szereti az otthonát, jól érzi magát benne s a könyvespolcokról a költők és írók nemes, elbűvölő, tisztultabb világba varázsló szellemalakjait idézi.

A legjótékonyabb tündér ajándékozta a könyvet, vigasztalásul az élet minden szenvedése ellen. Könyv és virág... Hittel hirdetem, mert tudom magamról: az, aki a könyveket és a természetet szereti, soha, a legnagyobb tragédiák, sorscsapások, a legkeservebb csalódások után sem lesz összetört, boldogtalan, elveszett ember. Az élet színei talán megfakulnak benne, mosolya talán csendes-szomorkásra torzul, elfelejt a könnyek olosó vigasztát is (mert csak a kis bánat tud zokogni, sirni) de soha nem fog szája kétségbeesett kiáltásra nyilni: hogy én Istenem, miért is születtem, nincs nálam boldogtalanabb, miért is születtem, nincs nálam boldogtalanabb, legjobb volna meghalni... nem, nem mondja és nem is érzi ezt a meddő, kétségbeesést. Ellenben megindult szívvél így imádkozik: Istenem, aki énrám is gondot viselsz, áldott legyél a

könyvek, ez igazi, legdrágább barátok vigaszáért, köszönöm Neked, hogy ilyennek teremtetél, szerénynek alázatosnak, aki boldog remegéssel, mint drága ajándékot üdvözöl egy virágzó fát, egy üde szifol'ot, aki pogány örömmel isteníti a sugárzó Napot, testvéreinek érzi az erdők fáit s együtt dalol a csobogó vizekkel s a madarakkal. Köszönöm, hogy Te alkottad a természet ezer bűbáját. Mert ha az ember teremtette volna, ezt is szabályozná, adagolná, kiváltságosoknak juttatná, szegénytől elorozná, céda prédája lenne azoknak, akiknek csak feleslegot, ráadásot jelent az élet más javaira, nem életszükségletet, nem lelki gyönyört, szépségzomjuság megtalálásának nagy, nagy mámorát...

Husvét első napján, ahogy a hideg, cseppet sem tavaszi időben a Magura utjait jártam, így imádkoztam én is és hozzátettem még. Így is szép, hogy a Magura északi oldali még hótól fehérek áprilisban. Hogy a fehér, sárga, lila virágocskák bágyadt megadással hajtják le tavasz-büszke fejüket, mert Te adtad így. Husvét má-

HIREK

Felelős szerkesztő
és kiadó:
Lázár Géza

Főmunkatárs:
Somlyói Eller Gizella

M. Szentkirályi Mária verseiből:

TÁRSTALANUL.

*Magános, árva szívvel járok
Csendesen, hogy zajt ne üssek
És egy fényes csodára várok.*

*Nem tudják, szürkeségem alatt...
...mi van... sok színes dal, mely
Isteni szikraként, bennem maradt.*

*Nem baj... nagyon jó így egyedül
Lelkemben a sok zengő hur,
Ha játszik, csak nekem hegedül.*

AZ ÉN ÉLETEM.

*Szürke, egyhangu életnek látszik,
Csak én tudom mennyi hangulat játszik
...mámoros... színes játékot velem.*

*Néha biborszínű palástban járok,
Később az utcasarkon reszketve állok,
Könnyezve kérek egy kis kenyeret.*

EGYEDÜL.

*Az én könnyem, fényesebb, melegebb,
sokkal mélyebbről jön —
— mint a tiétek, emberek.*

*Az én születésem fájdalmat jelentett.
Talán nem is vártak —
— és nem is szerettek.*

— Halálozás. Husvét első napján, hosszú éveig tartó gyötrő szenvedés után meghalt Farmathy Samu szilágysomlyói ügyvéd. Akik nem látták halállal viaskodó éve alatt, azok, úgy emlékezhetnek vissza rá, mint arra az életvidám, jómegjelenésű, rokonszenves fiatalemberre, aki bármerre is ment, mindenütt dédelgetett kedvence lett a társaságnak. Olyannak látszott, akit nem gyűrhet le az élet gondja s a betegség és halál hatalma. Az volt a baj, hogy ő is ilyenek hitte magát. Könnyen vette az orvosok tanácsait, megszokott élettempóját nem csökkentette s mikor a gyógyulást kereste már késő volt, alig negyven éves korában dőlt ki az élők sorából. Halálhírére mély részvéttel fogadta az egész város. Testvérei: Farmathy József mérnök, és Szolgáné, Farmathy Mária s a rokonság gyászolja.

— Felvétel a kőszegi és budatényi misszióházakba. Az Isteni Ige Társasága missziós szerzetesrend ezen két misszióházába felvételt nyerhetnek a gimnáziumnak mind a nyolc osztályára olyan jó, jól tanuló és egészséges fiúk, akik az Isteni Ige Társaságában hithirdető papok akarnak lenni. — Érettségi bizonyítvánnyal jelentkezők azonnal a rend-

noviciátusába nyerhetnek felvételt. — A felvételre vonatkozólag bővebb felvilágosítást nyújt a Szent Imre Missziós Szeminárium házfőnöksége, Kőszeg.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak kik felejtethetetlen testvérünk temetésén résztvettek és részvétüket tolmácsolták ezúton mondunk köszönetet.

Farmathy József
és Szolga Sándorné.

— Be kell jelenteni a zsidóktól vásárolt ingatlanokat. A polgármesteri hivatal közhírré teszi, hogy az 1940/1941. M. E. sz. rendelet értelmében a zsidók és a zsidószármazásuk, ugyeintén azok a nemzsidók, akik zsidóktól az 1937. évi december hó 31. napja után a 1940. évi szeptember hó 15. napja előtt élők közötti, vagy halálesetre szóló jogügylettel mezőgazdasági ingatlant szereztek, mezőgazdasági ingatlanukat a városháza 11. sz. szobájában, az ott kapható bejelentőlapokon bejelenteni tartoznak, 1941. évi április hó 30. napjáig.

— Kis amerikai képtelenség. Az Egyesült Államokból írnák a következő regényes történetet: „Egy greensboroi leányt esküvője napjának reggelén szöktette meg vőlegényének vétélytársa. A felültetett vőlegény nyomában autóra vágta magát és a szökevények üldözésére indult. A szökésben lévő párt azonban már csak akkor érte utól, amikor az túl volt az „amerikai gyorsasággal megtartott expressz esküvőn“. Az elkecseregett vőlegény autójával egy közeli szakadékra hajtott és autóstól együtt „leugrott“. A kocsi darabokra törött, — az öngyilkosjelölt sértetlen maradt.

— Száztizennégy éves a világ legöregebb asszonya — jelenti egy newyorki hirdetés. A fantasztikus korú asszony neve Silvia Hoover s most ünnepelte meg jó egészségben matuzsálemi születésnapját New-Orleansban. A föld legidősebb nője mindössze gyengült látású: máskülönben egy jó erőben lévő hetven éves nőnek látszik. Ezenek a száz éven felüli csodának ősei mesztic rabzolgák voltak s ő maga is, mint rabzolga dolgozott a Mississippi mellett egy nagy gyapotültetvényen. 1856-ban ment férjhez egy Hoover nevű rabzolgához, akit eladott gazdája Délkarolinában néhány hónappal az esküvő után. Csak 1863-ban láthatták újra egymást, amikor Lincoln rendeletével örökre felszabadította a rabzolgákat az Egyesült Államokban. Érdekes, hogy Hoover volt az első olyan amerikai rabzolga, akit törvényesen szabadnak nyilvánítottak. Ajándékképpen New Orleans környékén 150 hektár földet kapott, ahol biztos és szép életet élt haláláig feleségével, aki ma 114. születése napja alkalmából egyik fő színes-cikk-témája az amerikai újságoknak.

— A moszkvai jegesmedve esete. A moszkvai állatkertben az egyik jegesmedve 40 fokos hidegben ketrecének vasrudait kezdte nyaldosni. Egyszerre csak keserves ordításban tört ki. Az örök megállapították, hogy nyelvével a vacsrácshoz fagyott. Nyomban meleg vizet hoztak és ennek segítségével szabadították ki a vigyázatlan rackót kellemetlen helyzetéből.

A gondnoki kinevezés ellen az érdekeltek a határozat kézbesítésétől számított nyolc nap alatt a főispánhoz panaszt tehetnek. A főispán határozata végleges.

A gondnok az ingatlan megműveléséről az ingatlan hasznobérlőjéhez hasonlóan tartozik gondoskodni. A birtokosnak hasznobért köteles fizetni, amelynek összege az ingatlan minőségének és fekvésének szem előtt tartásával azon a vidéken szokásos hasznobérhez igazodik. A birtok természetbeni szolgáltatást is kívánhat. A hasznosítás körülményeire és a hasznobérre vonatkozóan a gondnok és a birtokos szabadon megegyezhetnek. Amennyiben megállapodni nem tudnának, úgy a gazdasági felügyelőség dönt a vitás kérdésekben. A gondnok működését a gazdasági felügyelőség javaslatára a főispán bármikor elmozdíthatja.

Az Erdélyi Párt szilágymegyei tagozatától

Magyar Testvéreink!

Elérkezett az ideje annak, hogy Szilágysomlyó megye magyarsága is bekapcsolódjon a felszabadító haza politikai életébe.

Alapos megfontolás után az erdélyi magyarság vezetői azt határozták el, hogy a létező politikai pártoktól függetlenül, a szabadabbá vált magyarságot olyan politikai alakulatba tömörítik, amelyet nem a párt-szenvedély és az ezzel kapcsolatos felesleges harc, hanem a fajépitőmunka és sajátos kérdéseink megoldásának vágya vezet.

Igy született meg az „Erdélyi Párt“ gondolata, — amelynek célja az, hogy a rabságban tönkretett szellemi-, anyagi és erkölcsi javainkat ujraterejtse, továbbfejlessze és ezáltal az erdélyi magyarságot visszaállítsa arra a helyre, amelyet történelmi szenvedéseinek és hivatottságának fogva megérdemel.

Ennek a pártnak

a Szilágymegyei tagozata
1941. április 20-án d. e. 11
órákor alakul meg a zilahi
református kulturteremben.

Erre az alkalomra minden szilágysági magyart, aki közéletünk alakításában részt akar venni, magyar testvéri szeretettel hívunk meg.

Zilah, 1941. április havában.

Gróf BÉLDI KÁLMÁN
elnök.

sodnapján szellemi örömök (olvasás, cikkírás) után a változatosra vágyva, délfelé újra nekiindultam a Magurának. Elhatároztam, hogy meg sem állok a Pokoltól. De felérve a tetőre az eső sűrű és havas szemekkel kezdett csapkodni és hirtelen sűrű ködbe űtköztem, alig lehetett pár lépésre látni. Ez is szép volt. Játsszani lehetett benne, vele a mesebeli eltévedt gyermeket, aki uttalan utakon, sűrű nagy erdőn vándorol és egyszerre csak eljut a megváltó várhoz. A messzélátó „óvóhelye“ volt ezuttal a mesebeli vár, hol, kicsit pihenve, pihelve, újra nekivágtam az erdőnek. A hófoltok most is ott fehérlettek a virágok között. Az erdő nedves párája oly jószagú volt és a Borzás kut-vize oly üdítő. Jótékonyan beburkolt a köd és mintha füveg-bura alatt ártatlan-bántatlanul egy irreális világba lennék. Délután vizesen, csapzottan, de jókedvűen, gyermeket derűvel kerültem haza.

Husvét harmadnapján kiderült az idő. Már nem volt egésznapos ünnep. Szerkesztői robot, lőtás-futás, anyagért, a nyomdába, de kora dél-

előtt elintéztem dolgom s akkor jött csak a husvét ünnepi megkoronázása. Megjutalmaztam magamat egy hosszú, gyönyörű sétával. Az emlékek utján, a Bökényen, fel a Magurába s úgy kerekem haza. Külön szavakat kellene kitalálni arra, hogy leirhassam ezt a kirándulást. A virágos, fehér kőkénybokrokat az ut mentén végig, a cseresznyefák édes fanyar illatát, a szőlőhegyek virágos táncoló gyümölcsfáit, a Súlyomkő komor fenségét, a legelésző tehének jámbor idilljét, a kopár hegyoldalon kapaszkodó fenyők örökzöldjét, a pattanó rügyeket a tölgy és bükkerdők fái, a sárga kis forrást az útszélén, a napütést, a simogató szelet, a gyönyörű panorámát, amely élénk táru (a város háza a kigyózó országutak) egy félénk fényes szemű őz, amint kezesen eltűnt alig felbukkanva, az utak puha ezüstös és friss, zöld moháját, az erdők hasonlíthatatlan jószagára „Magura-illatot“, amit csak itt érezni nálunk, a pihenések, a tavaszünnepe rendező virágzedés, rigófüty, kakukjólás, csizék csipegetése... Az egész gyönyörű édes

tavasz, az egész vigasztaló élet mind-mind ezekben volt.

Ünnep, igazi ünnep, a léleknek az Isten kezére borulása, a testnek eggyé válása a természettel, ez volt, ilyen volt számomra a husvét. A természet fenséges templomában a virágos fák havéti körmenete ünnepelt velem, a madarak ábitatos éneke mellett. Zugtak a fák, mint a templomi harang, a napfény úgy borult a tájra, mint az urasztali kendő... A kicsi vincelléházakban béke és csend, amit a városi házakban alig találni. És otthon, amikor a fehér kőkény, vadcsereznye ágakat, lila kőkörösnyt, sárga kankalint rendezgettem el a vázába, míg szemem hálás gyönyörűséggel itta fel szépségüket Masterlink szavait suttogtam: „Tanuljátok meg tisztelni az élet apró perceit“. Ezt kellene mindenki megtanulja, akkor kevesebb lenne a zuglódo, elégedetlen, boldogtalan ember.

M. kir. rendőrség zilahi kapitánysága.

7/70—1941 szám.

Hirdetmény.

1941. évi április 20-tól az 171.900—1941. B. M. rendelet értelmében a gépjárművek csak megkülönböztetett jelzéssel vehetnek részt a közúti forgalomban. Kivételt képeznek az államfő, királyi hercegek használatában lévő R. R. és V. V. rendszámú, a m. kir. honvédség és honvédség által igénybe vett, diplomáciai, külföldi gépkocsik és autóbuszok.

Megkülönböztető jelzést csak az alábbi gépjárművek: Állami és önkormányzati hatóságok, hivatalok, intézetek, intézmények és üzemek közhasználatu gépjárművállalatok (társasági Mateosz, beteg, hullaszállító gépkocsik, telephelyről, vagy közterületről fuvarozó bérautók) a honvédség vagy a m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszteriumban működő tárcaközi bizottság által felmentett illetve forgalomban meghagyott gépkocsik tulajdonosai (üzembentartói) igényelhetnek.

Szilágysomlyó megye területén telephellyel bíró gépjárművek üzembentartóinak a megkülönböztető jelzést igénylő kéréseiket a zilahi rendőrkapitányságnál kell előterjeszteniük, a kérelemhez mellékelni kell a forgalmi engedélyt, illetve az ideiglenes igazolványt, valamint a honvédség, vagy tárcaközi bizottság felmentő határozatát.

A hirdetményben fel nem sorolt minden más gépjármű 1941. évi április 20. után forgalomban kívül marad. Aki a gépjárművet megkülönböztető jelzés nélkül a rendelet ellenére forgalomban tartja, használja, kihágást követ el, amennyiben a cselekmény súlyosabb büntetőrendelkezés alá nem esik 15 napig terjedő elzárással kell büntetni. A benzinkutak üzemanyagát 1941. évi április 20. után csak megkülönböztető jelzéssel ellátott gépjárművek részére adhatnak ki, különben kihágást követnek el.

Zilah, 1941. április 15-én.

A kapitányság vezetője:

Elek Ferenc s. k.
m. kir. rkapitány.

92—1/1941. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A szilágysomlyói m. kir. állami kórház igazgatósága nyilvános versenyárgyalást hirdet a kórházban 1941. évi május hó 1.-től december hó 31.-ig terjedő időben felgyülemelő körülbelül napi 15 liter moslák megvételére.

Az írásbeli ajánlatokat borítékba zárva folyó évi április hó 26.-án reggel 8 óráig kell a kórház gazdasági hivatalában benyújtani, ahol azok a fentjelzett napon 9 órakor ugyanott fel fognak bontatni.

Az ajánlattételhez szükséges űrlapok a kórház gazdasági hivatalában a hivatalos órák alatt naponta 8 és 14 óra között díjmentesen megszerezhetők.

Szilágysomlyó, 1941. évi április hó 16.

Kórházigazgatóság.

2-3 szobás lakás bérbe kerestetik

Cím: a kiadóhivatalban.

Legujabb

külföldi
DIVATLAPOK

„Lázár“-nál.

Szilágysomlyó megyei város polgármesterétől.

2878—1941. kig.

Hirdetmény.

A honvédelemről szóló 1939: II. t. c. 78. §-a a honvédelmi minisztert arra hatalmazza fel, hogy a hadköteles korban lévő olyan személyek hadkötelezettségének teljesítését, akik állampolgárságukat elszakított területek visszacsatolása következtében szerzik vissza, átmenetileg a törvény rendelkezéseitől eltérőleg is szabályozza.

A törvények ezen rendelkezése alapján a honvédelmi miniszter Ur a visszacsatolt kelet-magyarországi és erdélyi területeken lakó [és a bécsi megállapodás szerint magyar állampolgárnak tekintendő 1901—1918 születési évfolyamokban tartozó azoknaknak a hadköteleseknek, akik a volt román uralom alatt annak idején

a) sorozáson egyáltalán nem voltak, b) sorozáson voltak, de ennek dacára a román hadseregben katonai szolgálatot egyáltalán nem teljesítettek, vagy ha teljesítettek is, ez két hónapnál rövidebb időtartamu volt összeírását rendelte el.

Ennek folytán felhívom az előbb említett születési évfolyamokba tartozó azokat a hadköteleseket, akik a fent megjelölt viszonyok között vannak, hogy összeírásuk végett az állandó lakóhelyük községi előljárásánál (városokban a polgármesternél) Szilágysomlyón a városháza 17-es számú szobájában f. évi április hó 18. napjától délelőtt 8—12 óra között okvetlenül jelentkezzenek.

Azok, akik állandó lakhelyüktől huzamosabb ideig távol vannak, s attól messze tartózkodnak, írásban haladéktalanul jelentkezzenek.

Személyes jelentkezés alkalmával az érdekeltek fel kell mutatni születési anyakönyvi kivonatát és a személyazonosságát igazoló egyéb okmányait, valamint igazoló iratot a tekintetben, hogy az 1939. IV. t. c. rendelkezései szempontjából nem zsidónak, vagy zsidónak minősül e.

Írásbeli jelentkezés esetén az összes személyi adatokat (születési év, hó, nap, hely, vallás, szülők neve és vallása, nem zsidó, vagy zsidó mivolt, állandó tartózkodási hely, városokban az utca házszám) be kell jelenteni.

Jelentkezni kötelesek, mert a honvédelmi törvény szerint állításkötelesek, azok az állandóan az ország területén lakó férfiak is, akiknek sem a magyar, sem idegen állampolgársága meg nem állapítható, ellenkezőleg sem az egyiket, sem a másikat igazolni nem tudják.

Nem jelenkezhetnek, azok, akik a vissza nem csatolt román területről, valamint Ó-romániából menekültek, ha a magyar állampolgárságot meg nem szerezték s azt állampolgársági (honosítási) okirattal igazolni nem tudják.

Az összeírásra való jelentkezés elmulasztása az 1939: II. t. c. 117. §-a értelmében kihágás, illetőleg vétség és 2 hónapig terjedhető elzárással, illetőleg 1 évig terjedhető fogsággal büntetetik.

Szilágysomlyó, 1941. április 15.

Dr. Udvari József
polgármester.

Tisztelettel értesitem Szilágysomlyó és vidéke közönségét, hogy

kocsigyártó-műhelyemben

elvállalok kocsik- és bármilyen járműjavításokat, ugyszintén új kocsik és szekerek készítését is. Javított kocsik állandóan raktáron!

Pontos, lelkiismeretes munka, olcsó árak!

Szíves pártfogást kér: Schönstein Imre,
Petőfi utca 1. szám.

Régi előkelő biztosító intézet keres Szilágysomlyó és Zilah városokra és az egész Szilágysomlyó megye összes községeibe helyi képviselőket. — Pontos címmel ellátott ajánlatokat kérünk Nagyvárad Póstaórák 169. számra küldeni.

Az Erdélyi Párt Hirdetménye.

A nagyváradi—kolozsvári vasuti vonalon kubikusokat tudunk három hónapra elhelyezni. Munkakeresők jelentkezzenek a Párt titkári hivatalában.

Egy kovácsműhely berendezés eladó!

Cím: Öss Lajos, Szilágyszóvány.

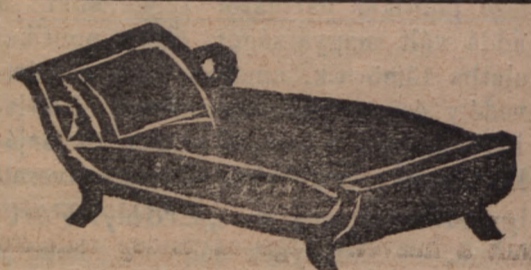
5 hold szántó-föld és gyümölcsös eladó!

Cím: Rákóczy-utca 95. szám.

ÁGYTOLL PEHELY

Tarka tyuktoil P. 0-90, szürke fosztott toll P. 3—, fehér fosztott libatoll P. 4 50, jobb minőségű P. 5 50, még jobb minőségű P. 6-20 kilónként, utánvéttel 5 kilós postacsomagolásban bérmentve szállít:

Rosner Gyula cég ágytollüzeme, Kiskunfélegyháza.

Nagyságos Asszonyom és Uram!

Tisztelettel hozom szíves tudomásukra, hogy kárpltos műhelyemben, amely 40 év óta áll fenn, készülnek: rekamier, szalónok, uri szobák, kombinált butorok stb., napi árak mellett.

Maradtam kárpltos-tisztelettel: **Madár József,** mester.**Eladó****mezőgazdasági gépek és felszerelések,**

2 vetőgép 16 soros, szelelőrosta, trier, kukorica-morzsoló és több más mezőgazdasági felszerelés selymesilosvai birtokosnál.

Értekezni lehet Sipos Dezsőnél,
Selymesilosva — Szilágysomlyó.

Ha szép és olcsó munkát szeret, keresse fel **MÁNCS ÁRPÁD** szobafestő és mázolót Szilágysomlyó, Felsővár u. 33. sz.